

Turvallisesti yhdessä seminaari

1.11.2017

Lääninhallitus-talo

Avauspuheenvuoro

Ylijohtaja Terttu Savolainen

Hyvät seminaarin osanottajat

Toivotan teidät lämpimästi tervetulleeksi tähän Turvallisesti yhdessä seminaariin. Seminaarin järjestävät yhdessä Oikeusministeriö, Rikksentorjuntaneuvosto ja Pohjois-Suomen aluehallintovirasto. On ilo nähdä, että olette saapuneet näin runsaslukuisesti paikalle.

Tervetuloa myös meidän kaikki alustajat ja erityisesti tervetuloa pääsihteeri Minna Piispa Rikksentorjuntaneuvostosta, erikoissuunnittelija Saija Sambou sekä oikeusministeriön erityisasiantuntija Panu Artemejeff.

Tässä tilaisuudessa esitellään rikksentorjuntaneuvoston laatimaa ja paikallista osallisuutta edistävää kansallista rikksentorjuntaohjelmaa – Turvallisesti yhdessä. Kansallinen rikksentorjuntaohjelma keskittyy paikallisen rikoksen ehkäisyyn ja yhteistyön kehittämiseen sekä turvallisuuden tunteen vahvistamiseen.

Ohjelman tavoitteena on kytkeä rikosten ehkäisy entistä paremmin kunnan hyvinvointi- ja turvallisuustyöhön. Myös tehdyn työn vaikuttavuuden arviointi on tärkeää. Tässä sähköinen hyvinvointikertomus on oiva työkalu. Rikksentorjuntaohjelma ja sen hyvä toteuttaminen ovat parasta vaikuttamista yhteiskunnan terveeseen kehittymiseen. Tarkemmin ohjelmasta saamme kuulla pääsihteeri Minna Piispan puheenvuorossa.

Rikosten ehkäisy edellyttää monialaista yhteistyötä viranomaisten, elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja asukkaiden välillä. Onnistuminen vaatii myös osaamisen kehittämistä. Asukkaiden ja kansalaisjärjestöjen kuuleminen sekä aito yhteistyö ovat tärkeitä rikosten ehkäisyyn suunnittelussa ja toteutuksessa. Näin kehitämme myös uusia vaikuttamiskanavia. Pienilläkin teoilla saadaan vaikuttavuutta aikaan, kun eri toiminnot yhdessä luovat pienistä puroista yhä suurempia virtoja turvallisuuden eteen.

Alueatasolla ohjelmaperusteista turvallisuustyötä on tehty jo lähes 20 vuotta. Aikanaan 90-luvulla oli Turvallisuustalkoot-rikksentorjuntaohjelma. Myöhemmin sisäministeriön johdolla tehtiin kolme sisäisen turvallisuuden ohjelmaa. Näissä kaikissa alueen toimijat ovat olleet mukana eri tavoin.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston johdolla laadittiin Turvallisesti yhdessä Pohjois-Suomessa -toimenpanosuunnitelma vuonna 2012. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston tehtävänä oli edistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja koordinoida ohjelman toteuttamista. Meillä ovat mukana olleet laajasti eri tahot poliisi, raja, pelastustoimi, oppilaitokset, ELY-keskukset, kuntien johto ja kuntien eri sektorit, molemmat maakunnat, kirkko ja tietenkin laaja kolmas sektori sekä elinkeinoelämä.

Toimintamallissa tärkeää on ollut toimijoiden yhteistyö, ennalta ehkäisy ja varhainen puuttuminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Erityisesti olemme halunneet mukaan järjestöt ja elinkeinoelämän toimijat ja olemme painottaneet jatkuvuutta ja pitkäjänteisyyttä turvallisuustyössä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto vastaa varautumisen ja valmiuden yhteensovittamisesta ja tukee kuntien valmiussuunnittelua sekä vastaa viranomaisyhteistyöstä alueellaan. Tehtävämme on myös vastata kokonaisturvallisuudesta alueellamme ja sisäinen turvallisuus on yksi kokonaisturvallisuuden osa-alue. Tästä syystä sisäisen turvallisuuden koordinaatio rooli on sopinut hyvin virastollemme, varsinkin kun omassa tehtävässämme hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä opetus- ja nuorisotyössä myös turvallisuusasiat korostuvat.

Alueellisessa toimeenpanosuunnitelmassamme olemme painottaneet ja etsineet ratkaisuja syrjäytymisen ehkäisyyn, arjen ja asumisen turvallisuuteen, rikosten uhrin ja tekijän palvelujen kehittämiseen sekä väkivallan ehkäisyyn kuin myös nuorten turvallisuuteen, alkoholi- ja päihdeasioihin. Monella tavalla olemme tukeneet paikallista turvallisuustyötä ja yksi teema tässä on ollut harvaan asuttujen alueiden turvallisuus. Viime vuosina maahanmuutto sekä kotouttaminen ovat nousseet merkittävästi esille.

Edellä mainitut teemat ja toimintamallit nousevat esille myös tämän päivän seminaarin aiheeseen eli rikosten torjuntaan ja turvallisuuteen.

Rikosten torjunnan avaimia ovat yhteistyö, ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja osallisuus. Rikoksia ehkäistään parhaiten vaikuttamalla useaan tekijään samansuuntaisesti. Ohjelmassa mainittu varhaisen puuttumisen toimintamalleina muun muassa Ankkuri- ja Marak -toimintamallit. Ne ovat olleet käytössä alueellamme jo useita vuosia. Oulun poliisilaitos ja Oulun kaupunki ovat olleet valtakunnallisesti turvallisuuden edelläkävijöitä. Marak -toimintamallia on laajennettu sittemmin Kainuuseen.

Päivän ohjelmaan rakentuu monista tärkeistä aihealueista rikosten torjunnassa ja ennaltaehkäisyssä. Täällä te seminaarin osanottajat edustatte tärkeää asiantuntemusta myös muilla sektoreilla. Esimerkiksi alueemme koulupoliisi voi valottaa alueemme tilaa koulukiusaamisessa. Lisäksi olisi hyvä keskustelussa tuoda esiin rikosuhripäivystystä, sovittelutoimintaa sekä ensi- ja turvakotien rooleja rikollisuuden uusiutumisen ennaltaehkäisyssä.

Toivon keskustelemaa vuorovaikutteista. Olette kaikki lämpimästi tervetulleita.